Επίσημη Εφημερίδα
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

EL
Σειρά C

C/2025/6743

22.12.2025

Ανακοινωση τησ επιτροπησ σχετικά με την υποστήριξη της εφαρμογής της οδηγίας 2009/148/ΕΚ για την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που οφείλονται στην έκθεσή τους στον αμίαντο κατά τη διάρκεια της εργασίας, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2023/2668

(C/2025/6743)

1. Εισαγωγή

Σκοπός του στρατηγικού πλαισίου της ΕΕ 2021-2027 σχετικά με την υγεία και την ασφάλεια·στην εργασία ([1]) είναι να μετουσιωθεί σε συγκεκριμένες δράσεις η αρχή 10 του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων ([2]) σχετικά με το δικαίωμα των εργαζομένων σε υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας και της ασφάλειάς τους στην εργασία. Μία από τις προτεραιότητες του στρατηγικού πλαισίου της ΕΕ για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία είναι η αντιμετώπιση της έκθεσης στον αμίαντο που σχετίζεται με την εργασία, προκειμένου να συμβάλει στον βασικό στόχο της πρόληψης των θανάτων και των ασθενειών που σχετίζονται με την εργασία.

Η καταπολέμηση του καρκίνου αποτελεί προτεραιότητα της Ένωσης. Η Επιτροπή έχει δεσμευτεί να μειώσει αποτελεσματικά την έκθεση σε καρκινογόνες ουσίες, όπως ο αμίαντος και, ως εκ τούτου, συμβάλλει σημαντικά στην πρόληψη του καρκίνου σύμφωνα με τους στόχους του ευρωπαϊκού σχεδίου για την καταπολέμηση του καρκίνου ([3]).

Ο αμίαντος είναι μια επικίνδυνη, καρκινογόνος ουσία ([4]) που εξακολουθεί να επηρεάζει πολλούς εργαζομένους σε διάφορους τομείς όπου οι κίνδυνοι έκθεσης παραμένουν υψηλοί. Στους τομείς αυτούς περιλαμβάνονται οι κατασκευές, τα ορυχεία, τα λατομεία, τα έργα πολιτικού μηχανικού, η διαχείριση αποβλήτων, ή η συντήρηση πλοίων, τρένων, αεροσκαφών, οχημάτων και μηχανημάτων, καθώς και οι υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης, όπως η πυρόσβεση. Εκτιμάται ότι 4,1 έως 7,3 εκατομμύρια εργαζομένων εκτίθενται στον αμίαντο. ([5]).

Η επαγγελματική έκθεση στον αμίαντο είναι γνωστό ότι έχει σοβαρές επιπτώσεις στην υγεία. Όταν εισπνέονται, οι αιωρούμενες ίνες αμιάντου μπορούν να προκαλέσουν σοβαρές νόσους, όπως μεσοθηλίωμα και καρκίνο του πνεύμονα. Κατά μέσο όρο, χρειάζονται 30 έτη από τη στιγμή της έκθεσης για να εμφανιστούν οι πρώτες ενδείξεις νόσου, και οι παθήσεις αυτές μπορεί τελικά να οδηγήσουν σε θανάτους που σχετίζονται με την εργασία. Η έκθεση στον αμίαντο αποτελεί σημαντική αιτία επαγγελματικού καρκίνου στην Ένωση, καθώς αντιπροσωπεύει έως και το 78 % των επαγγελματικών καρκίνων και το 88 % των επαγγελματικών καρκίνων του πνεύμονα, οι οποίοι αναγνωρίζονται στα κράτη μέλη ως σχετιζόμενοι με την εν λόγω έκθεση ([6]).

Ο αμίαντος χρησιμοποιούνταν ευρέως εδώ και δεκαετίες σε ολόκληρη την Ευρώπη σε ευρύ φάσμα εφαρμογών, ιδίως στον κατασκευαστικό τομέα, δημιουργώντας μια κληρονομιά που εξακολουθεί να αποτελεί απειλή για τη δημόσια υγεία και να παρεμποδίζει τις προσπάθειες για τη διασφάλιση ασφαλούς και υγιούς εργασιακού περιβάλλοντος για τους εκτιθέμενους εργαζομένους. Η μεγαλύτερη προστασία των εργαζομένων από την έκθεση στον αμίαντο είναι ιδιαίτερα σημαντική στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, καθώς οι ανακαινίσεις ενεργειακής απόδοσης είναι απαραίτητες για την επίτευξη των στόχων της ([7]). Στόχος της στρατηγικής για το κύμα ανακαινίσεων ([8]) είναι να διπλασιαστεί το ετήσιο ποσοστό ενεργειακών ανακαινίσεων έως το 2030. Ωστόσο, δεδομένου ότι πολλά κτίρια με χαμηλή ενεργειακή απόδοση περιέχουν αμίαντο, η επιτάχυνση του ποσοστού ανακαίνισης θα μπορούσε να αυξήσει σημαντικά τον αριθμό των ατόμων τα οποία εκτίθενται σε κινδύνους για την υγεία που σχετίζονται με τον αμίαντο, δεδομένου ότι, κατά τις εργασίες ανακαίνισης, θα μπορούσε να απελευθερωθεί ο αμίαντος που υπάρχει στα κτίρια. Ο αριθμός των εργαζομένων που εκτίθενται στον αμίαντο αναμένεται να αυξάνεται κατά 4 % ετησίως έως το 2030 ([9]). Η ανάληψη περαιτέρω δράσης για τη διαχείριση των κινδύνων έκθεσης είναι ζωτικής σημασίας για την προστασία των εργαζομένων από ασθένειες, την προώθηση της ευημερίας τους και την ενίσχυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης Υγείας.

([1]) Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με το στρατηγικό πλαίσιο της ΕΕ για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία κατά την περίοδο 2021-2027 — Ασφάλεια και υγεία στην εργασία σε έναν μεταβαλλόμενο κόσμο εργασίας [COM(2021) 323 final].

([2]) Διοργανική διακήρυξη για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων (ΕΕ C 428 της 13.12.2017, σ. 10).

([3]) Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο: Ευρωπαϊκό σχέδιο για την καταπολέμηση του καρκίνου, COM(2021) 44 final.

([4]) Arsenic, Metals, Fibres, and Dusts, IARC Monographs on the Evaluation of Carcinogenic Risks to Humans Volume (Αρσενικό, μέταλλα, ίνες και σκόνες, μονογραφίες του IARC σχετικά με την αξιολόγηση των κινδύνων καρκινογένεσης στον άνθρωπο), τόμος 100C.

([5]) Study on collecting information on substances with the view to analyse health, socio-economic and environmental impacts in connection with possible amendments of Directive 98/24/EC (Chemical Agents) and Directive 2009/148/EC (Asbestos) [Μελέτη για τη συλλογή πληροφοριών σχετικά με ουσίες με σκοπό την ανάλυση των επιπτώσεων στην υγεία καθώς και των κοινωνικοοικονομικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων που ενδέχεται να έχουν πιθανές τροποποιήσεις της οδηγίας 98/24/ΕΚ (χημικοί παράγοντες) και της οδηγίας 2009/148/ΕΚ (αμίαντος)] — Υπηρεσία Εκδόσεων της ΕΕ.

([6]) Ανακοίνωση σχετικά με τις προσπάθειες για ένα μέλλον χωρίς αμίαντο:μια ευρωπαϊκή προσέγγιση για την αντιμετώπιση των κινδύνων που ενέχει για την υγεία ο αμίαντος [COM(2022) 488 final]

([7]) Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, με τίτλο «Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία». COM/2019/640 final.

([8]) Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Κύμα ανακαινίσεων για την Ευρώπη – οικολογικά κτίρια, θέσεις εργασίας, καλύτερη ζωή» [COM(2020) 662 final].

([9]) Με βάση τις τρέχουσες κοινοποιήσεις, την αυξανόμενη τάση της ποσότητας αμιαντούχων αποβλήτων, τον αριθμό των πιστοποιημένων εργαζομένων και τη διάρκεια ζωής των υλικών αμιαντοτσιμέντου (70-80 % του αμιάντου στην ΕΕ).Πηγή:RPA (2021) εξωτερική μελέτη, βλ. υποσημείωση 7.

Τα τελευταία 40 χρόνια η Ένωση έχει λάβει σημαντικά μέτρα αρχικά για να περιορίσει και, τελικά, να απαγορεύσει κάθε χρήση αμιάντου. Μεταξύ του 1983 ([10]) και του 1985 ([11]) περιόρισε τη χρήση έξι τύπων ινών αμιάντου. Το 1991 η ΕΕ απαγόρευσε τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση πέντε από αυτούς τους τύπους ινών αμιάντου ([12]), καθώς και τη χρήση του χρυσοτιλικού αμιάντου, σε προϊόντα που χρησιμοποιούνται ευρέως στον κατασκευαστικό τομέα, μεταξύ άλλων ([13]). Η οδηγία 1999/77/ΕΚ της Επιτροπής ([14]) απαγόρευσε τη χρήση και τη διάθεση στην αγορά και των έξι τύπων ινών αμιάντου, με την απαγόρευση να αρχίζει να ισχύει το 2005. Η εν λόγω οδηγία καταργήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου του 2006 ([15]), όπου εξακολουθεί να απαγορεύεται κάθε εκούσια προσθήκη αμιάντου. Η καταχώριση αριθ. 6 στο παράρτημα XVII ορίζει ότι η παραγωγή, η διάθεση στην αγορά και η χρήση ινών αμιάντου, καθώς και μειγμάτων και αντικειμένων (στα οποία έχουν προστεθεί σκόπιμα ίνες αμιάντου) απαγορεύονται στην Ένωση. Όσον αφορά την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που οφείλονται στην έκθεσή τους στον αμίαντο κατά τη διάρκεια της εργασίας, αυτή προβλέπεται από την οδηγία 2009/148/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([16]), η οποία κωδικοποίησε και κατάργησε την οδηγία 83/477/ΕΟΚ του Συμβουλίου ([17]), την οδηγία 91/382/ΕΟΚ του Συμβουλίου ([18]) και την οδηγία 2003/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([19]).

Σήμερα, η Ένωση παραμένει σταθερά προσηλωμένη στη στήριξη των κρατών μελών της για τη δημιουργία και την προώθηση ποιοτικών θέσεων εργασίας, βελτιώνοντας παράλληλα τις δίκαιες συνθήκες εργασίας για τη διασφάλιση της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων. Η τροποποίηση της οδηγίας 2009/148/ΕΚ το 2023 θέτει τον στόχο αυτό στο επίκεντρό της. Αυτή η τελευταία τροποποίηση της οδηγίας 2009/148/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με την

([10]) Περιορισμοί στη χρήση κροκιδόλιθου που εισήγαγε η οδηγία 83/478/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Σεπτεμβρίου 1983, για πέμπτη τροποποίηση (αμίαντος) της οδηγίας 76/769/ΕΟΚ περί προσέγγισης των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών που αφορούν περιορισμούς της κυκλοφορίας στην αγορά και της χρήσης μερικών επικινδύνων ουσιών και παρασκευασμάτων (ΕΕ L 263 της 24.9.1983, σ. 33). Οδηγία 76/769/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 27ης Ιουλίου 1976, περί προσεγγίσεως των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών που αφορούν περιορισμούς κυκλοφορίας στην αγορά και χρήσεως μερικών επικινδύνων ουσιών και παρασκευασμάτων (ΕΕ L 262 της 27.9.1976, σ. 201).

([11]) Περιορισμοί στη χρήση χρυσοτίλη, αμοσίτη, ανθοφυλλίτη, ακτινόλιθου και τρεμόλιθου σε παιχνίδια, σε προϊόντα με τη μορφή ψεκαζόμενων νιφάδων ή υπό μορφή σκόνης, σε διατάξεις μόνωσης, σε βαφές και βερνίκια, που εισήγαγε η οδηγία 85/610/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1985, για έβδομη τροποποίηση (αμίαντος) της οδηγίας 76/769/ΕΟΚ περί της προσέγγισης των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών που αφορούν περιορισμούς της κυκλοφορίας στην αγορά και της χρήσης μερικών επικίνδυνων ουσιών και παρασκευασμάτων (ΕΕ L 375 της 31.12.1985, σ. 1).

([12]) Κροκιδόλιθος, αμοσίτης, ανθοφυλλίτης, ακτινόλιθος και τρεμόλιθος.

([13]) Ορισμένες διατάξεις, βαφές και βερνίκια, ηθμοί υγρών, υλικά οδόστρωσης, στόκοι και υλικά πλήρωσης, μονωτικά ή ηχομονωτικά υλικά χαμηλής πυκνότητας, ηθμοί αέρος και ηθμοί για το αέριο, υποστρώματα πλαστικών δαπέδων και επενδύσεων τοίχου, κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα (με προσωρινή εξαίρεση τα διαφράγματα) και πιλήματα για στέγες.

([14]) Οδηγία 1999/77/ΕΚ της Επιτροπής, της 26ης Ιουλίου 1999, για την έκτη προσαρμογή στην τεχνική πρόοδο του παραρτήματος Ι της οδηγίας 76/769/ΕΟΚ του Συμβουλίου περί προσεγγίσεως των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών που αφορούν περιορισμούς κυκλοφορίας στην αγορά και χρήσεως μερικών επικίνδυνων ουσιών και παρασκευασμάτων (αμίαντος) (ΕΕ L 207 της 6.8.1999, σ. 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1999/77/oj), δεν ισχύει πλέον, με καταληκτική ημερομηνία μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο την 1η Ιανουαρίου 2005.

([15]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH) και για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων καθώς και για την τροποποίηση της οδηγίας 1999/45/ΕΚ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 793/93 του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1488/94 της Επιτροπής καθώς και της οδηγίας 76/769/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των οδηγιών της Επιτροπής 91/155/ΕΟΚ, 93/67/ΕΟΚ, 93/105/ΕΚ και 2000/21/ΕΚ (ΕΕ L 396 της 30.12.2006, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj).

([16]) Οδηγία 2009/148/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, για την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που οφείλονται στην έκθεσή τους στον αμίαντο κατά τη διάρκεια της εργασίας (Κωδικοποιημένη έκδοση) (ΕΕ L 330 της 16.12.2009, σ. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/148/oj).

([17]) Οδηγία 83/477/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Σεπτεμβρίου 1983, για την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που οφείλονται στην έκθεσή τους στον αμίαντο κατά τη διάρκεια της εργασίας (δεύτερη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 8 της οδηγίας 80/1107/ΕΟΚ) (ΕΕ L 263 της 24.9.1983, σ. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1983/477/oj).

([18]) Οδηγία 91/382/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 1991, για την τροποποίηση της οδηγίας 83/477/ΕΟΚ για την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που οφείλονται στην έκθεσή τους στον αμίαντο κατά τη διάρκεια της εργασίας (δεύτερη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 8 της οδηγίας 80/1107/ΕΟΚ) (ΕΕ L 206 της 29.7.1991, σ. 16, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1991/382/oj).

([19]) Οδηγία 2003/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Μαρτίου 2003, για την τροποποίηση της οδηγίας 83/477/ΕΟΚ του Συμβουλίου για την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που οφείλονται στην έκθεσή τους στον αμίαντο κατά τη διάρκεια της εργασίας (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) (ΕΕ L 97 της 15.4.2003, σ. 48, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/18/oj).

οδηγία 2023/2668 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([20]), η οποία αναθεώρησε την οριακή τιμή επαγγελματικής έκθεσης για τον αμίαντο (από 0,1 σε 0,01 ίνες ανά κυβικό εκατοστό) ([21]) συμβάλλει στην επίτευξη υψηλότερου επιπέδου προστασίας της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων, ιδίως από αυτή την εξαιρετικά καρκινογόνο ουσία. Οι κατευθυντήριες γραμμές ([22]) που συνοδεύουν την παρούσα ανακοίνωση παρουσιάζονται ως συνέχεια της ανακοίνωσης της Επιτροπής για ένα μέλλον χωρίς αμίαντο, καθώς και της τροποποίησης της οδηγίας 2009/148/ΕΚ.

Στο πλαίσιο αυτό, η αιτιολογική σκέψη 29 της οδηγίας (ΕΕ) 2023/2668 για την τροποποίηση της οδηγίας 2009/148/ΕΚ τονίζει τη σημασία της ανάπτυξης και της έκδοσης κατευθυντήριων γραμμών για τη διευκόλυνση της εφαρμογής της οδηγίας 2009/148/ΕΚ, το αργότερο δύο έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της.

Οι κατευθυντήριες γραμμές θα επιτρέψουν τελικά στην Ένωση να ανταποκριθεί αποτελεσματικότερα στην ανάγκη καλύτερης προστασίας των εργαζομένων από την έκθεση στον αμίαντο, παρέχοντας παραδείγματα του τρόπου με τον οποίο θα πρέπει να γίνεται ο χειρισμός αυτής της επικίνδυνης ουσίας στην πράξη. Θα συμβάλουν επίσης στην επίτευξη των στόχων της Πυξίδας Ανταγωνιστικότητας για την ΕΕ ([23]), η οποία προβλέπει, ειδικότερα, την αύξηση της ταχύτητας και της ποιότητας της λήψης αποφάσεων μέσω της απλούστευσης των πλαισίων και των κανόνων της Ένωσης. Επιπλέον, συμβάλλουν επίσης στην επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή και την απλούστευση ([24]), καθώς θα βελτιώσουν την εφαρμογή της οδηγίας 2009/148/ΕΚ καθιστώντας τους κανόνες που αναφέρονται σε αυτήν σαφέστερους, ευκολότερα κατανοητούς και ταχύτερα εφαρμόσιμους από τους συμφεροντούχους.

2. **Στόχοι**

Οι κατευθυντήριες γραμμές σε επίπεδο Ένωσης για τον χειρισμό του αμιάντου έχουν σχεδιαστεί για να διευκολύνουν τη συμμόρφωση των εταιρειών και να στηρίξουν τις προσπάθειες επιβολής των κρατών μελών, με πρωταρχικό στόχο την προστασία των εργαζομένων. Τα κράτη μέλη, οι εργοδότες (ιδίως οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, που αποτελούν το 99 % του συνόλου των εταιρειών που εργάζονται με αμίαντο ([25])), οι κοινωνικοί εταίροι και οι εργαζόμενοι θα επωφεληθούν από αυτή την πρόσθετη υποστήριξη για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης.

Στόχος των κατευθυντήριων γραμμών είναι:

— να βοηθήσουν τους συμφεροντούχους να διαχειριστούν τους κινδύνους για την υγεία και την ασφάλεια που σχετίζονται με τον αμίαντο στην εργασία, λαμβάνοντας υπόψη λαμβανομένων υπόψη των πρόσφατων νομικών, επιστημονικών και τεχνολογικών εξελίξεων, συμπεριλαμβανομένης της τροποποίησης της οδηγίας 2009/148/ΕΚ το 2023·

— να ευαισθητοποιήσουν εργοδότες και εργαζομένους σχετικά με τους κινδύνους του χειρισμού υλικών που περιέχουν αμίαντο·

— να ενθαρρύνουν τη μεγαλύτερη υιοθέτηση ορθών πρακτικών σε όλα τα κράτη μέλη, παρέχοντας επισκόπηση των στρατηγικών διαχείρισης του αμιάντου στον χώρο εργασίας·

— να μειώσουν τις ανισότητες όσον αφορά την πρόσβαση στην καθοδήγηση, παρέχοντας πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με τις ορθές πρακτικές στους συμφεροντούχους σε ολόκληρη την Ένωση, συμπεριλαμβανομένων εκείνων στα κράτη μέλη όπου διατίθεται λιγότερη καθοδήγηση.

Οι κατευθυντήριες γραμμές παρέχουν επισκόπηση των ορθών πρακτικών για τη διαχείριση του αμιάντου στην εργασία, περιγράφοντας πρακτικούς τρόπους για τη μείωση της έκθεσης των εργαζομένων. Οι ορθές πρακτικές που καθορίζονται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές παρέχονται ως παραδείγματα και δεν θα πρέπει να θεωρούνται το μόνο μέσο εφαρμογής της νομοθεσίας της Ένωσης για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία. Οι κατευθυντήριες γραμμές έχουν σχεδιαστεί για όλα τα είδη οργανισμών, τόσο δημόσιων όσο και ιδιωτικών, όλων των μεγεθών και εφαρμόζονται σε ευρύ φάσμα τομέων.

([20]) Οδηγία (ΕΕ) 2023/2668 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Νοεμβρίου 2023, για την τροποποίηση της οδηγίας 2009/148/ΕΚ σχετικά με την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση στον αμίαντο κατά τη διάρκεια της εργασίας (ΕΕ L 2023/2668, 30.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2668/oj).

([21]) Το νέο άρθρο 8 της οδηγίας 2009/148/ΕΚ ορίζει τα εξής: «1. Έως την 20ή Δεκεμβρίου 2029, οι εργοδότες μεριμνούν ώστε κανένας εργαζόμενος να μην εκτίθεται σε ατμόσφαιρα με περιεκτικότητα σε αμίαντο μεγαλύτερη των 0,01 ινών ανά cm3 ως χρονικά σταθμισμένο μέσο όρο οκτώ ωρών (TWA). 2. Από την 21η Δεκεμβρίου 2029, οι εργοδότες μεριμνούν ώστε κανένας εργαζόμενος να μην εκτίθεται σε ατμόσφαιρα με περιεκτικότητα σε αμίαντο μεγαλύτερη των: α) 0,01 ινών ανά cm3 ως TWA οκτώ ωρών σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 7 δεύτερο εδάφιο· ή β) 0,002 ινών ανά cm3 ως TWA οκτώ ωρών.»

([22]) SWD(2025)400 https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/document/70526012-b741-4092-ab52-3bae8de2a1b0_en.

([23]) Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο «Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας για την ΕΕ» [COM(2025) 30 final].

([24]) Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Μια απλούστερη και ταχύτερη Ευρώπη:Ανακοίνωση για την εφαρμογή και την απλούστευση», COM(2025) 47 final.

([25]) Πηγή:RPA (2021) εξωτερική μελέτη, βλ. υποσημείωση 7.

Όλοι οι συμφεροντούχοι, συμπεριλαμβανομένων των συνδικαλιστικών οργανώσεων, των οργανώσεων εργοδοτών, των επιχειρήσεων, των εθνικών αρχών και των εμπειρογνωμόνων στον τομέα της επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας, ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν και να διαδίδουν τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές όσο το δυνατόν ευρύτερα.

3. **Δομή**

Οι κατευθυντήριες γραμμές διαρθρώνονται σε ενότητες που επιτρέπουν στους αναγνώστες να επικεντρώνονται σε θέματα ειδικού ενδιαφέροντος. Χωρίζονται σε δύο τμήματα:

— οι πρώτες 12 ενότητες καλύπτουν γενικά θέματα και εφαρμόζονται σε όλες τις καταστάσεις έκθεσης, παρέχοντας πληροφορίες σχετικά με τη διαχείριση του αμιάντου εν γένει·

— οι τελευταίες πέντε ενότητες καλύπτουν συγκεκριμένες καταστάσεις έκθεσης στον αμίαντο, παρέχοντας ειδική ανά τομέα καθοδήγηση σχετικά με τον τρόπο ασφαλούς χειρισμού του αμιάντου, με παραπομπές στις γενικές ενότητες, κατά περίπτωση.

4. **Ευρεία διαβούλευση με τους συμφεροντούχους**

Οι κατευθυντήριες γραμμές καταρτίστηκαν με την ευρεία συμμετοχή των συμφεροντούχων, όπως οι συνδικαλιστικές οργανώσεις, οι οργανώσεις εργοδοτών, οι επιχειρήσεις, οι εθνικές αρχές και οι εμπειρογνώμονες στον τομέα της υγείας και της ασφάλειας στην εργασία. Η διαδικασία περιλάμβανε:

— τον προσδιορισμό 187 υφιστάμενων εγγράφων καθοδήγησης σε επίπεδο κρατών μελών, Ένωσης και σε διεθνές επίπεδο, εκ των οποίων 91 αξιολογήθηκαν ως δυνητικά σημαντικά και εξετάστηκαν λεπτομερώς·

— τη διοργάνωση 10 διαδικτυακών εργαστηρίων με περισσότερους από 850 συμμετέχοντες, καθένα από τα οποία επικεντρώθηκε σε διάφορους τομείς που καλύπτουν οι κατευθυντήριες γραμμές·

— τη δημοσίευση πρόσκλησης υποβολής παρατηρήσεων σχετικά με το πρώτο σχέδιο των κατευθυντήριων γραμμών, η οποία είχε ως αποτέλεσμα την υποβολή παρατηρήσεων από περισσότερους από 130 συμφεροντούχους από ευρύ φάσμα τομέων με πάνω από 500 απαντήσεις·

— τη διεξαγωγή πολυάριθμων συζητήσεων με τους συμφεροντούχους για την ανάπτυξη περιπτωσιολογικών μελετών ορθών πρακτικών·

— τη διοργάνωση 20 πιλοτικών συζητήσεων, συμπεριλαμβανομένων εννέα επιτόπιων επισκέψεων, με συμφεροντούχους που συμμετέχουν σε ευρύ φάσμα καταστάσεων και δραστηριοτήτων έκθεσης στον αμίαντο.

Η ευρεία διαβούλευση εξασφάλισε ότι οι κατευθυντήριες γραμμές βασίζονται στις πλέον πρόσφατες γνώσεις, είναι πρακτικές και ρεαλιστικές, και ανταποκρίνονται στις προσδοκίες και τις ανάγκες των χρηστών.

Τη διαδικασία εκπόνησης αυτών των κατευθυντήριων γραμμών παρακολούθησαν εκ του σύνεγγυς εκπρόσωποι εθνικών κυβερνήσεων, οργανώσεων εργοδοτών και εργαζομένων που ανήκουν στην ομάδα εργασίας για τα χημικά προϊόντα της τριμερούς συμβουλευτικής επιτροπής για την ασφάλεια και την υγεία στον χώρο εργασίας, καθώς και οι αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής.

5. **Δημοσίευση και διάδοση**

Οι πληροφορίες αυτές θα δημοσιευτούν στον επίσημο ιστότοπο EUR-lex ([26]). Η ανακοίνωση και οι συνοδευτικές κατευθυντήριες γραμμές θα δημοσιευτούν επίσης και θα παρουσιαστούν στον ιστότοπο του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία και θα διαδοθούν και θα προωθηθούν μέσω της Επιτροπής Ανώτερων Επιθεωρητών Εργασίας, των Ευρωπαίων κοινωνικών εταίρων (συνδικαλιστικές οργανώσεις και εκπρόσωποι των εργοδοτών) και της Συμβουλευτικής Επιτροπής για την Ασφάλεια και την Υγεία στον Χώρο Εργασίας.

([26]) Το EUR-Lex είναι η επίσημη διαδικτυακή πύλη που παρέχει δωρεάν πρόσβαση στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.